בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיטָ״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן קפ״ד ו פָּרָשַׁת וַיֵּשֶׁב תשפ״ח

יוֹסֵף הַצַּדִּיק

מְקַבֵּל חִיּוּת מִן הַבּוֹרְ!

* * *

פַּעַם בְּפָרָשַׁת וַיֵּשֶׁב, שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מו״ר שְׁלִיטָ״א עַל הַכְּתוּב בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ גַּבֵּי מְכִירַת יוֹסֵף הַצַּדִּיק (בְּרֵאשִׁית לז, כה): **״וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכָל לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אָרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה״**; וְאוֹמֵר רַשִׁ״י: **׳לָמָּה פֵּרְסֵם הַכָּתוּב אֶת מַשָּׂאָם? לְהוֹדִיעַ מַתָּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים, שֶׁאֵין דַּרְכָּן שֶׁל עַרְבִיִּים לָשֵׂאת אֶלָּא נֶפֶט וְעִטְרָן שֶׁרֵיחָן רַע, וּלְזֶה נִזְדַּמְּנוּ בְּשָׂמִים, שֶׁלֹּא יַזִּק מֵרֵיחַ רַע׳; וְלִכְאוֹרָה יִפְלֶא: הַלָּזֶה יִקָּרֵא ״מַתָּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים״?! הֲלֹא יוֹסֵף הַצַּדִּיק סָבַל עַד עַתָּה מַה שֶּׁסָּבַל, וְהִנֵּה מוֹכְרִים אוֹתוֹ לְיִשְׁמְעֵאלִים, וְעָתִיד לְהִמָּכֵר שׁוּב וְשׁוּב עַד שֶׁיּוֹרֵד לִמְקוֹם טֻמְאַת מִצְרַיִם, וְכִי זֶהוּ ״מַתָּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים״?!**

מו״ר שְׁלִיטָ״א הִסְבִּיר אֶת הָעִנְיָן בְּשִׂיחָה מְתוּקָה מִדְּבַשׁ, וּבָהּ מָנַח לְמוּד נוֹרָא וְנִפְלָא לְכָל חַיֵּי הָאָדָם:

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א, סִימָן א), שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל בְּהַשֵּׂכֶל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, דְּהַיְנוּ לִמְצֹא אֶת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר וְדָבָר מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה, וְאַף שֶׁיֶּשְׁנָן הַרְבֵּה הַסְתָּרוֹת, וְעוֹבֵר עַל הָאָדָם כָּל מִינֵי קְשָׁיִים בְּחַיָּיו, הַתַּפְקִיד שֶׁל הָאָדָם הוּא לְנַסּוֹת לִמְצֹא אֵיזֶה רֶמֶז אֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר וּבְכָל פְּרָט בִּימֵי חַיָּיו, גַּם בִּדְבָרִים הַנִּרְאִים אֲצָלוֹ הֵפֶךְ מִדַּרְכּוֹ הַיָּשָׁר, וּמִזֶּה לָקְחַת חִיּוּת וְהִתְחַזְּקוּת לְהַחֲיוֹת נַפְשׁוֹ הַשְּׁבוּרָה.

וְהִנֵּה, יוֹסֵף הַצַּדִּיק זָכָה לְהַמִּדָּה הַזֹּאת בִּשְׁלֵמוּת, וּכְמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל מַסְבִּיר שָׁם, שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ זָכָה לְמִדָּה זוֹ בִּשְׁלֵמוּת - כִּי הוּא זָכָה לַבְּכוֹרָה, שֶׁהִיא עִנְיַן הַחָכְמָה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיא, י) ״רֵאשִׁית חָכְמָה״ וְכוּ׳, וְיוֹסֵף הַצַּדִּיק הָיָה כָּלוּל בְּיוֹתֵר מִבְּחִינַת יַעֲקֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּפֵרוּשָׁתֵן) ״אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב - יוֹסֵף״, כִּי הָיָה ״בֶּן זְקֻנִים״ לְיַעֲקֹב, וְהוּא הָיָה עִקַּר תּוֹלְדוֹתָיו, וְיַעֲקֹב וְיוֹסֵף כַּחֲדָא חֲשִׁיבִי (זֹהַר וַיִּשְׁלַח קעו:), וְזָכָה לְקַבֵּל אֶת הַכֹּל מִיַּעֲקֹב אֲבִינוּ, וְאֶחָד מֵהַדְּבָרִים שֶׁזָּכָה לְקַבֵּל מֵאֲבִיו הַגָּדוֹל הוּא הָעִנְיָן הָאָמוּר - לְהִסְתַּכֵּל בְּהַחָכְמָה וְהַשֵּׂכֶל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, וְלִמְצֹא אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ הַגָּנוּז בְּכָל פְּרָט וּפְרָט.

וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ, שֶׁעַל־כֵּן כְּתִיב אֲצָלוֹ (דְּבָרִים לג, יז) **״בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ״** - ׳**בְּכוֹר**׳ הוּא בְּחִינַת הַשֵּׂכֶל, ׳**שׁוֹרוֹ**׳ - לְשׁוֹן הִסְתַּכְּלוּת, כִּי זָכָה שֶׁהַשֵּׂכֶל יָאִיר לוֹ בְּכָל דָּבָר, וַאֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁהָיָה אֹפֶל וְחֹשֶׁךְ, מֵאִיר לוֹ הַשֵּׂכֶל, כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשֵּׂכֶל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר וּמְקָרֵב אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ; עַיֵּן הֵיטֵב כָּל זֶה בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ שָׁם.

וּבֶאֱמֶת, אֲפִלּוּ בְּרָשָׁע גָּמוּר - יֵשׁ אֵיזוֹ חִיּוּת אֱלֹקוּת הַמְּחַיָּה אוֹתוֹ, כִּי לוּלֵי זֶה - הָיָה מִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי, וְכַמּוּבָא מִצַּדִּיקִים, שֶׁהָרָשָׁע יוֹנֵק אֶת חִיּוּתוֹ מֵהַשִּׁי״ן שֶׁבּוֹ [בְּאֶמְצַע מִלַּת ׳רָשָׁע׳], כִּי לְלֹא הַשִּׁי״ן הוּא ׳רַע׳ גָּמוּר, וְאֵין לוֹ שׁוּם חִיּוּת, וּמְמֵילָא הוּא מִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי (עֵין סֵפֶר ׳דַּרְכֵי אִישׁ׳, חֵלֶק א, עֶרֶךְ ׳שְׁנֵי רְשָׁעִים׳); נִמְצָא, שֶׁאֲפִלּוּ בִּדְבָרִים שֶׁנִּרְאִים הֵפֶךְ הַקְּדֻשָּׁה - יֶשְׁנָהּ חִיּוּת אֱלֹקוּת הַמְּהַוֶּה וּמְחַיָּה אוֹתָם, וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִמְצֹא אֶת נְקֻדַּת הָאֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, וַאֲפִלּוּ אֵצֶל רָשָׁע גָּמוּר.

וְהִנֵּה בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ רוֹאִים אֵיךְ שֶׁיּוֹסֵף הַצַּדִּיק הָיָה נִרְדָּף עַל־יְדֵי הָאַחִים, עַד שֶׁהֵם שָׂמוּ בּוֹ אֶת הַכְּלָבִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פד, יד), וְזָרְקוּ אוֹתוֹ לַבּוֹר, וְעָבַר עָלָיו דְּבָרִים קָשִׁים מְאֹד [עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁמּוּבָא בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (דַּעַת זְקֵנִים בְּשֵׁם פִּרְקֵי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר), שֶׁהוֹרִיקוּ פָּנָיו מִפַּחַד נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, וְעַל־כֵּן מְכָרוּהוּ בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף בִּלְבַד], אַךְ עִם כָּל זֹאת הוּא לֹא אִבֵּד עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו, וּמָצָא בְּכָל דָּבָר שֶׁעוֹבֵר עָלָיו - אֶת הָאֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּאוֹתוֹ הַדָּבָר, וּבָזֶה הוּא הֶחֱיָה אֶת עַצְמוֹ בְּכָל צַעַד וְשַׁעַל; זֶה הָיָה מְקוֹר חִיּוּתוֹ בְּכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים הַקָּשִׁים שֶׁהָיוּ מְנָת חֶלְקוֹ.

וְזֶהוּ שֶׁאוֹמֵר הַפָּסוּק: "**וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכָל לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה**"; יוֹסֵף הַצַּדִּיק הוּרַד אֶל הַבּוֹר, וְאֶחָיו רוֹאִים יִשְׁמְעֵאלִים בָּאִים, וְהִנֵּה יִשְׁמְעֵאלִים הֵם אֲנָשִׁים מְאֹד מְזֻהָמִים וּשְׁפָלִים, טְמֵאִים וּמְטוּמְאִים, וְיוֹסֵף הַצַּדִּיק נִמְכַּר לְאֵלּוּ הָאֲנָשִׁים הַמְּשֻׁקָּצִים, וְלִכְאוֹרָה זוֹ יְרִידָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וּמַה עוֹשֶׂה יוֹסֵף הַצַּדִּיק? הוּא אֵינֶנּוּ נִשְׁבָּר! הוּא תָּר וּמְחַפֵּשׂ אֵיזוֹ חִיּוּת אֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּאוֹתוֹ הַמַּצָּב שֶׁבּוֹ הוּא נִמְצָא, וּמִזֶּה הוּא שׁוֹאֵב חִזּוּק לְהַחֲזִיק מַעֲמָד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר!

וְהֶרֶמֶז בִּלְשׁוֹן הַפָּסוּק: "**וְהִנֵּה אֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה**" - 'אֹרְחַת' אוֹתִיּוֹת 'אֹר חַת', הַיְנוּ הָ'אוֹר' הַגָּדוֹל שֶׁל הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הוּא הַיּוֹרֵד אֲלֵינוּ, שֶׁזֶּהוּ 'חַת' - לְשׁוֹן יְרִידָה (שֶׁזֶּהוּ כָּל סוֹד יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמַּדְלִיקִין הַמְּנוֹרָה לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים, לְהוֹרוֹת שֶׁהָאוֹר הַזֶּה יוֹרֵד וּמֵאִיר לָנוּ בְּתֹקֶף חֶשְׁכָתֵנוּ), וְגַם רֶמֶז לְדִבְרֵי רַבֵּנוּ הַנַּ"ל, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל בַּחָכְמָה וְהַשֵּׂכֶל שֶׁבְּכָל דָּבָר, שֶׁזֶּהוּ 'חַיִּת' - לְשׁוֹן 'חִיּוּת', עַיִן-שָׁם.

וּמֵהֵיכָן הִיא בָּאָה? "**מִגִּלְעָד**"; וְגַם זֶה גִּלּוּי גָּדוֹל מְאֹד, כִּי 'גִּלְעָד' אוֹתִיּוֹת 'גַּל עֵד', בְּחִינַת הַכָּתוּב אֲצַל יַעֲקֹב וְלָבָן גַּבֵּי גַּל הָאֲבָנִים שֶׁהֶעֱמִידוּ (בְּרֵאשִׁית לא, מז): "וַיִּקְרָא לוֹ לָבָן יְגַר שָׂהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ 'גַּלְעֵד'" - 'גַּל' לְשׁוֹן גִּלּוּי, 'עֵד' מוֹרֶה עַל מִדַּת אֱמוּנָה וּבִטָּחוֹן, כִּי ע"ד עוֹלֶה כְּמִסְפַּר **בִּטָּחוֹן**, וְהוּא סוֹד הָאוֹתִיּוֹת ע"ד רַבְּתִי שֶׁבַּפָּסוּק "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד".

מַמְשִׁיךְ הַפָּסוּק: "**וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה**"; וְאוֹמֵר רַשׁ"י שֶׁהָיוּ אֵלּוּ מֵינֵי בְּשָׂמִים, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁאֵין דַּרְכָּם שֶׁל יִשְׁמְעֵאלִים לִקַּח עִמָּם מֵינֵי בְּשָׂמִים - מִן הַשָּׁמַיִם זִמְּנוּ זֹאת לְיוֹסֵף הַצַּדִּיק, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא לוֹ בְּמַה לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ, שֶׁיִּסְתַּכֵּל וְיִתְבּוֹנֵן: אָמְנָם אֲנִי שָׁרוּי בְּמַצָּב כָּל-כָּךְ קָשֶׁה וְיָרוּד, אֲבָל יֵשׁ פֹּה חִיּוּת אֱלֹקוּת! יֵשׁ פֹּה מֵינֵי בְּשָׂמִים - הַנּוֹתְנִים הַשְׁפָּעָה אֶל הַנְּשָׁמָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכַמּוּבָא בַּגְּמָרָא (בְּרָכוֹת מג:): 'אֵיזֶהוּ דָּבָר שֶׁהַנְּשָׁמָה נֶהֱנֵית מִמֶּנּוּ וְאֵין הַגּוּף נֶהֱנֶה מִמֶּנּוּ? הֲוֵי אוֹמֵר זֶה הֲרֵיחַ'; וְהוּא לְמוּד לְכָל חֵיֵּי הָאָדָם, כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו מַצָּבִים לֹא קַלִּים - יִסְתַּכֵּל עַל הַחִיּוּת שֶׁיֵּשׁ בְּאוֹתוֹ הַדָּבָר, וְיַאֲמִין שֶׁדַּיְקָא מִן הַמַּצָּב הַזֶּה יַעֲלֶה וְיָרוּם בַּעֲלִיָּה נִפְלָאָה, בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים ל, ד) "**חִיִּיתַנִי - מִיָּרְדִי בוֹר**", 'אֲנִי שׁוֹאֵב אֶת הַחִיּוּת שֶׁלִּי דַּיְקָא 'מִיָּרְדִי בוֹר', מֵאוֹתוֹ הַמַּצָּב הַקָּשֶׁה וְהַבּוֹר שֶׁנָּפַלְתִּי אֵלָיו!'.

וּבִפְרָטִיּוּת הִתְקַיֵּם הָעִנְיָן אֲצַל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁהִנֵּה הוּא הָיָה בְּתוֹךְ הַבּוֹר, וְהוּא עָלָה מִן הַבּוֹר וְיָרַד לְמִצְרַיִם, וְזוֹ הָיְתָה תְּחִלַּת צְמִיחַת גְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל, וְכִדְאִיתָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, שֶׁאִלּוּלֵי הָיָה יוֹרֵד יוֹסֵף הַצַּדִּיק לְמִצְרַיִם - לֹא הָיוּ יְכוֹלִין אַחַר-כָּךְ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּמִצְרַיִם וּלְהִגָּאֵל מִשָּׁם, וְכֵן לִפְנֵי-כֵן - דַּיְקָא מֻחְמַת שֶׁיָּרַד לְמִצְרַיִם, נִתְהַפֵּךְ הַגַּלְגַּל וְנַעֲשָׂה מוֹשֵׁל הָאָרֶץ וְכוֹלְכֵל אֶת כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכָלְלִיּוּת, וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בִּפְרָטִיּוּת; נִמְצָא שֶׁדַּיְקָא מֵהַיְרִידָה הַזֹּאת - נַעֲשְׂתָה עֲלִיָּה גְּדוֹלָה, וְהִתְקַיֵּם בִּשְׁלֵמוּת "**חִיִּיתַנִי - מִיָּרְדִי בוֹר**", וְלֹא רַק לְיוֹסֵף הַצַּדִּיק, אֶלָּא לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל!

זוֹ הָיְתָה הִתְחַזְּקוּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק בְּעֵת שֶׁצָּר לוֹ, שֶׁהִנֵּה הוּא יוֹרֵד לְבוֹר, וְאַחַר-כָּךְ נִמְכָּר לְיִשְׁמְעֵאלִים מְזֻהָמִים וּמְלֻכְלָכִים, אֲבָל הוּא מוֹצֵא אֶת הַחִיּוּת שֶׁיֵּשׁ בְּאוֹתוֹ הַדָּבָר, הוּא לֹא נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל וּכְלָל, הוּא מֵרִיחַ אֶת הַבְּשָׂמִים - וּמִן הַסְּתָם גַּם בָּרֵךְ "בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים"... - וְיוֹדֵעַ בִּידִיעָה שְׁלֵמָה שֶׁבְּוַדַּאי אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, וּכְמוֹ שֶׁהִתְקַיֵּם לְבַסּוֹף, שֶׁלֹּא רַק הוּא לְבַדּוֹ זָכָה עַל-יְדֵי-זֶה לַעֲלִיָּה גְּדוֹלָה, אֶלָּא אַף סָלַל אֶת הַדֶּרֶךְ לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִצְּרַיְמָה - שֶׁיִּתְחַזְּקוּ מַעֲמָד הֵיטֵב בְּהַכֹּל, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁזָּכָה אוֹתָם סוֹף-כָּל-סוֹף לָצֵאת מִשָּׁם, וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, וְלַהֲפֹךְ לִהְיוֹת הָעָם הַנִּבְחָר לְהַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הוּא; הַכֹּל בְּכֹחַ הִתְחַזְּקוּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק!

וּמַעֲתָּה מוּבָנִים הֵיטֵב דִּבְרֵי רַשׁ"י הַקָּדוֹשׁ: 'לָמָּה **פִּרְסֵם הַכָּתוּב אֶת מַשְׂאָם? לְהוֹדִיעַ מַתָּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים, שֶׁאֵין דַּרְכָּן שֶׁל עַרְבִיִּים לָשֵׂאת אֶלָּא נֵפְט וְעִטְרָן שֶׁרֵיחָן רַע, וּלְזֶה נִזְדַּמְּנוּ בְּשָׂמִים, שֶׁלֹּא יָזִק מֵרֵיחַ רַע**'; כִּי בְּוַדַּאי זֶהוּ "מַתָּן שְׂכָרָן" שֶׁל הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם מְחַיִּים עַצְמָם בְּכָל מַצָּב שֶׁיִּהְיֶה, וְזוֹכִים לְנַשֵּׂם אֶת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל עֵת וּזְמַן, וְהֵם אֵינָם נִזּוֹקִים מֵרֵיחַ רַע שֶׁל הַסִּטְרָא-אָחֳרָא כְּלָל וּכְלָל; אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחַז בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַנְהָגוֹת וַהֲלִיכוֹת קֹדֶשׁ בְּצֵל מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א – יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים [ג']

טְבִילַת מִקְוֶה - הֶכְרֵחִי לְמִלַּמֵּד!

א. חֲנֻכָּה הוּא זְמַן שֶׁל חִנּוּךְ, וְלָכֵן מִן הָרָאוּי לְהָבִיא בְּעִנְיְנֵי חֲנֻכָּה אֶת הַהַדְרָכָה הַמֻּפְלָאָה שֶׁשָּׁמַעְנוּ מִפִּי מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א כְּשֶׁדִּבֵּר שִׂיחָה בִּפְנֵי מְלַמְּדִים, שֶׁחָשׁוּב וְנָחוּץ מְאֹד לְמְלַמֵּד לִהְיוֹת זָהִיר בְּטְבִילַת מִקְוֶה בְּכָל יוֹם, כִּי הִנֵּה יְדוּעָה הַהַקְפָּדָה הַגְּדוֹלָה מִצַּדִּיקִים שֶׁסּוֹפֵר לֹא יִגַּשׁ לִכְתִיבַת סְתָ"ם לְלֹא טְבִילַת מִקְוֶה, וְאִם כָּךְ הוּא אֵצֶל סוֹפֵר סְתָ"ם, עַל-אַחַת-כַּמָּה-וְכַמָּה כֵּן הוּא אֵצֶל מְלַמְּדִים, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (אָבוֹת ד, כ) '**הַלּוֹמֵד יֶלֶד לְמָה הוּא דּוֹמֶה? לִדְיוֹ כְּתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ**'; נִמְצָא, כְּשֶׁמְּחַנְּכִים יְלָדִים זֶה מַמָּשׁ כְּמוֹ כְּתִיבָה, בִּבְחִינַת (מִשְׁלֵי ג, ג) "**כָּתְבֵם עַל לוּחַ לִבֶּךָ**", וְעַל-כֵּן זֶה מֻכְרָח לִהְיוֹת בְּטָהֳרָה... וְזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת כְּלָל חָזָק אֵצֶל מְלַמֵּד: **קֹדֶם שֶׁמַּגִּיעַ לַתַּלְמוּד-תּוֹרָה בַּבֹּקֶר - קוֹפֵץ לַמִּקְוֶה!** אַשְׁרֵי הַזָּהִיר בְּכָךְ!